

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Joi' si Dumineca'.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28. franci.

A n u l u X L I .

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corepondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retramita.

Nr. 39.

Joi, 1830 Maiu

1878.

Gruparea aliantelor.

Brasovu, in 29 Maiu 1878.

Inainte de isbucnirea resbelului russo-turcesc există numai o singura aliantia decidetória in concertulu statelor europene, aceea dintre Germania si Russi'a. La care se mai alatură, mai multu de sil'a impregiurilor decat de buna voia, si Austro-Ungari'a. Resultatulu a fostu: resbelul, Romania lasata fara scutu in capriciul soriei, Turci'a parasita de totu de catra poteri, integritatea ei violata, tractatulu dela Parisu sferticatu.

Dela inchiaierea tractatului de San-Stefano inse'sau schimbatu lucrurile multu. Pretensiunile esagerate ale Russiei de-o parte si energetic'a opositione a Angliei contra acestoru pretensiuni de alta parte, au contribuitu impreuna a restabili incauva ecuilibrulu europeanu atatu de multu sdruncinatu. Austro-Ungari'a, incuragiata pote si prin conflictul anglo-russescu, a protestat si ea totu mai energetic la St.-Petersburg si a pretinsu recunoșcerea interesselor sale, desi s'a straduitu in totu timpulu că facia cu lumea se sustinea decorul intielegerei intre cei trei imperati.

Incetu, incetu a fostu alarmata prin mediul pressei si alu representantilor poporale tōta Europa in contra tractatului dela San-Stefano; elementele unei coalitiuni spre paralisarea influintiei germano-rusesci in Europa au inceputu se se formeze si fierberea a ajunsu acuma la culme.

Russi'a s'a vediutu silita a cedā in multe puncte. Missiunea lui Siuvaloff a avutu, se dice, resultatulu celu mai favorabilu. „Journal des Débats“ anuncia, ca cabinetulu russescu a consumitul la aceea, că intregu tractatulu dela San-Stefano se fia supusu congressului spre esaminare, ca tōte poterile ar' fi declaratu, ca voru tramite reprezentantilor la congressu, care se va intruni deja in 11 Iuniu a. c. in Berlinu. In timpu ce inse se dău asigurarile aceste pacifice, Anglia, Russi'a si acuma si Austro-Ungari'a continua a face cele mai mari preparative de resbelu. Toti voiescu se fia inarmati gat'a, candu reprezentantii statelor europene se voru intruni la mēsa cea verde. Negotiarile diplomatice mergu mana in mana cu pregatirile de resbelu si aliantiele incep a se grupă.

Cum voru esi aceste aliantie in defavorulu Russiei seu alu Europei? Éta marea intrebare, dela care depinde si sōrtea viitoria a Romaniei. Dela inceputu s'a disu, ca Anglia numai atunci poate incepe unu resbelu cu succesu in contra Russiei, déca va ave de aliata o potere continentala si in specialu pe Austro-Ungari'a. Cabinetulu anglesu 'si-a si datu mare silintia de a castigā aliant'a monarchiei nōstre, inse nu a potutu reusi pana acuma. Nu scim de nu cumva a renuntiatu Anglia de totu la aceste incercari, der' dupa cumu astazi lucrurile, lesne se poate nasce o aliantie anglo-austriaca — déca Anglia nu se va poté intielege cu Russi'a.

Dela memorat'a intielegere depinde multu. Russi'a recunoscēndu acēst'a face totu possibilulu spre a se impacā cu Anglia. I va succede ore? Lordulu Salisbury si Siuvaloff observa unu mare secretu asupra ultimelor resultate ale negotiariilor dintre ambele state. Numai atata scimu astazi, ca intielegerea a ajunsu asia de departe, incat se poate intruni congressulu. Aci, la acēst'a adunare inse va trebui se se chiarifice situatiunea, aliantiele voru trebui se fia date pe facia.

Ocuparea cetatii Ada-Kaleh de catra trupele austriace in urm'a unei conventiuni speciale austro-turcesci si in contra tractatului dela San-Stefano, este unu semnu, ca pretins'a „bun'a intielegere“ dintre Vien'a si St.-Petersburg nu e neresturnabila. In cercurile politice din Vien'a esista pe lenga acēst'a temere, că nu cumva Russi'a se se impace cu Anglia si Austro-Ungari'a se fia statul

pacalitu. Se poate inse prea lesne, că anglilor se nu le succēda a se impacā cu russii. In acestu casu este resbelulu neevitabilu si o aliantia anglo-austriaca forte verisimila.

O asemenea grupare a aliantelor ar' fi poate cea mai favorabila si pentru Romani'a, in casulu unui resbelu. Romanii se armēza necontentu cu mare energia, că se fia gat'a pentru ori-ce eventualitate. Ce trebuie se dorēsca ei ore in momentulu de fața mai multu, resbelulu seu pacea? Pare ca s'a incubata ide'a intre romani ca rapirea Basarabiei se poate impiedecā numai prin versare de sange.

Noua cruciada in contra natiunalitatilor.

In septemanile trecute unu anumitu B. S. si apoi altii incepura deodata, că si la comaada, a vomā in „Hon.“ focu si puciōsa in contra prerandie primatiale din Sambet'a-Mare pentru pretinsulu ei spiritu panslavu. Casuln acest'a nu near' interesă, déca n'amu pluti si noi insine in acēst'a privintia in aceeasi luntre cu slavii si déca n'ar' fi cruciadele aceste simptomele unei manie unguresci, care trebuie studiata, că se ne potem feri de striciunile, ce ar' poté aduce si natiunalitatii nōstre.

Dupa experientia de 10 ani potem presupune aprope cu sigurantia, că professorii acelei prerandii, n'au facutu alta, decat ce le este datorenti'a că la professori si omeni de caracteru: au facutu, că junimea slava se-si iubēsca limb'a, natiunalitatea si se se insufletiesca, deja in tempulu insufletirei, in junetia, a lucră candu-va in si pentru binele si prosperarea natiunei loru. Este ore intredisu prin cutare lege sustatoria a'si iubi limb'a, natiunalitatea s'a si a lucră intru binele si prosperarea acestor'a? Ba. Si totusi, indata-ce vedu unii unguri, cum e B. S. si altii, ca cineva nu are frica a'si iubi limb'a si natiunalitatea si nu sufere, că se se atace aceste in presinti'a s'a in modulu celu mai brutalu, indata implu foile unguresci cu strigate de „daco-romanismu“ si „panslavismu“. Aceste cuvinte se potu cēti pe fiacare diua in foile unguresci si le audi la totu pasiulu si din gur'a fiacarui cismariu politisanu ungurescu, care nici idea n'are despre intielesulu acelora. Toti intelligentii romani si slavi, cari au caracteru barbatescu si nu se degradēza pana a'si bate jocu de natiunalitatea si limb'a loru de dragulu unoru siarlatani: cari nici nu potu se sufere batjocurirea acestoru doue tesaure nepretiunibile ale loru; cari se lupta cu curagiu in contra inimiciloru incarnati ai esistintiei loru natiunale: sunt in ochii acestoru fericitoru de tiéra „daco-romanii“ si „panslavi“, ce la ei e sinonimu cu inimici ai statului. Decandu durēza domnirea unguresca si cu ea viēt'a acestoru omeni reutacosi ei nu facu altceva, decat sumutia natiunea maghiara in contra celorlalte si -- prin suferintele causate pe asta cale — atitia pe celealte natiunalitati in contra natiunei maghiare si astfelui provoca cea mai cumplita bōla, care poate se ajunga pe unu statu, discordia interna. — Desi s'a spesatu pana la ultimulu cruceriu in fiacare anu fundulu de dispositiune nu s'a potutu pune man'a pe nici unu inimicu alu statului dintre natiunalitali; ba nici un'a dintre natiunalitati nu si-a procurat arme, că se inrupa in cutare statu strainu fara de scirea si in contra intredicerei legei si a guvernului, provocandu astfelui desastrulu resbelului asupra tierei... nici un'a dintre aceste natiuni — sumutiate de „daco-romanii“ si „panslavi“, precum se pretinde — n'a spartu ferestrelle presidintelui guvernului, ba nu i-a atinsu nici perulu capului, de si sunt destulu de neindreptatite prin legi si de o mīia de ori mai multu vecsate de multi dintre aceia, cari — in forul mai de josu — aplică legile.

„Dacoromanismu“ si „panslavismu“ sinonimu cu tendinti'a de a returna statulu nu esista in realitate, ci numai in crerii infocati ai siovinistilor maghiari, in animile cele pline de ura si reuata fața de natiunalitatile conlucuitorie, a unor parasiti, cari nu potu fi fericiți, nu potu prospera decat numai in daun'a altora, numai in capulu unor seminebuni, pe cari consciint'a cea rea ii face a vedē fantome. Este dēr' fundata presupunerea, ca tōte cruciadele natiunale din tiēr'a nostra sunt provocate si se provoca cu scopu: că se si resbune unii asupr'a inimiciloru loru personali, că se poate respectivii seceră acolo, unde n'au semnatu, se poate pescari in tulbure si deveni omeni vestiti si patrioti renumiti fara de insusirile reperute la acēst'a; dēr' in man'a tuturor cruciadeloru inscenate in contra natiunalitatilor, esista, se intaresce, va există si se va intarī de acumu inainte totu mereu la aceste caracterulu firmu, barbatescu cu iubirea de patria, limba si natiunalitate, gat'a la orice sacrificie. Acēst'a iubire nu se va stinge nici prin sisteme asupritorie nici prin minciunile tiparite ale acelora, cari provoca acele cruciade. A trecutu tempulu de a imbetă pe omeni cu apa rece. O idea santa nu mōre, nu se poate nabusi cu potere bruta, in furtune grele densa, că arborele numai se intaresce si patrunde mai afundu cu radacinile sale.

Romanii si slavii din aceste tieri n'au in adeveru alta tendintia decat a-si pastră limb'a si natiunalitatea. Acēst'a tendintia santa si prea firēsca nu se poate sterge din animele natinnalitatilor conlucuitorie decat numai cu stingerea vietiei singuraticilor individi. E lucru tristu, ca guvernul se lasa a fi impinsu de unii sbieratori sub masca patriotismul la fapte, cari sémana că unu ou cu celalaltu cu cele ale „Vergewaltungssistem“-ului. Ora nu provoca in „Hon“ B. S. pe guvern, că se imprastie pe professorii de acolo, ca-ci scie bine, ca unii si altii nu ar' fi „gut gesinnt“? Amu ajunsu dēra cu constitutiunalismulu nostru pana acolo, incat imitam in fapta si nebuniile cele mai ridiculose si mai multu batjocurite de unguri, ale sistemului lui Bach. Sub nemti nu erā ertatu nimenui a se misca; acumu unii potu face bachanalie pe contulu celorlalti, ér' acestia au se taca si se nu dé nici celu mai micu semnu de vieatia. Care dintre aceste doue metode demoralisează mai multu?

Guvernul traga inaintea legei pe adeveratii inimici ai statului si i pedepsesc, — acēst'a i-e datorinti'a de guvern; dēr' pedepsesc a pe toti denuntiantii, cari nu si voru poté adeveri denuntiarile ca-ci acestia sunt adeveratii inimici ai statului si conturbatorii paci publice interne. Nui lase, pe cei-ce au acusatu fara baza, nepedepsite si a se subtrage pedepsei meritate sub pretectulu intentiunei loru „patriotice“ (?) si apoi va vedē, ca se voru afla cu multu mai puçini „daco-romanii“ si „panslavi“, dēr' si asia numitii „patrioti zelosi“ de anumitu soiu voru peri peste nōpte. Pana ce nu se va face dreptate cu impartialitate intre natiunalitati si intre provocatorii cruciadeloru nejustificate in contra natiunalitatilor, pana atunci procederea guvernului in contra natiunalitatilor va ave colorea: că voiesce a desda ună publicculungurescu pentru „panem“ — care din caus'a nesuportabileloru greutati ale statului ne va lipsi adi mane la toti: romani, slavi cu maghiari cu totu —, cu „circenses“. „Circenses“ (spectacole publice) inse nu ducu la scopu, pentru-ca 1. publiculu maghiaru inca incepe a se satură de ele; 2. pentru-ca saturandu-se de ele, adi-mane va cere cu atatu mai sgomotosu „panem“. care din caus'a starei financiale a statului nostru nu li se va poté dā; 3. pentru ca, precumu sangele martirilor chrestini de odinioara ingrasiá si

facea mai fructiferu pamentulu chrestinatii asia suferintele barbatiloru cadiuti jertfa machinatiuniloru acelora, cari provocă cruciadele in contra natiunalitatiloru voru lati si intari idea de natiunitate.

Trebuie se scie toti inimicii natiunalitatiloru, ca noi suntemu si remanemu, ori-ce va dă Dumnedieu, romanii ér' slavii slavi. Cu tóte terorisorile loru ei nu voru castigá decatu numai nesce natiunalisti castrati la cari nu le voru poté luá folosulu, ér noi nu le vomu simti lips'a.

Dixi.

Appellulu opositiunei intrunite maghiare catra alegatorii Ungariei.

Alegerile dietale se apropia si partitulu opositiunei maghiare, care s'a intrunitu pentru că se restórne ministeriulu de facia a publicatu deja appellulu seu catra alegatori. Elu se deosebesce de enuntatiunile anterioare ale opositiunei maghiare prin aceea, ca este scrisu intr'unu tonu mai moderat si nu intrebuinteza frasele bombastice, ce placu atat'a stangaciloru din parlamentu si din tiéra, evita totodata a face prea mari promisiuni, bine sciindu ca si pe cele mici anevoie le-ar' poté implini. Alianti'a stangei cu conservatorii a produsul acestu tonu mai moderat, incolo appellulu ne da o noua dovédă despre tendintiele ultramaghiare ale domniloru dela „oposițiunea intrunita.“ Ei condamna fora crutiare politic'a guvernului, care, dicu, „va duce la bancruta finanziara si la o catastrofa politica“, — pentru o drépta si concilianta procedere facia de nationalitatile nemaghiare, pentru restabilirea pacii intre popórele acestei tieri nu au inse nici ochi nici urechi. Reproducemu aci appellulu numitu, pentru că cetitorii nostri se'si pótă formá insii o judecata asuprai :

„... Politic'a guvernului, a caruia capu e Tisza si politic'a majoritatii condusa de elu, n'a corespunsu intereselor natiunei, asteptariloru indreptatite, ce s'a pusu intr'ensulu promissiunilor ministeriului solemn proclamate, in nici o provintia. Natiunea s'a insielatu. N'avemu si nici nu potemu avé incredere in ministeriu... Nu potemu fi nici indiferenti nici indulgenti, déca vedem, ca influenti'a Ungariei facia cu Austri'a si cu tierile esterne se micsioréza in mare mésura in asemenei cestiuni de viézia, cumu sunt impacarea economică cu tierile austriace si incurcaturile resbelului oriental. Trei ani intregi a trebuitu se sufere statulu maghiaru in urm'a acestei politice a guvernului; acest'a a datu prada interesele tierii, a calcatu promissiunile sale solemnne, a parasit u modu marxiavu positiunea ce insusi o luase la inceputu; a desconsideratu opiniunea publica a natiunei. Resultatele activitatii de trei ani a unei guvernari si legislatiuni remase fora successu sunt : o tiéra amarita, o impacare stricatioasa si o politica esterioara, periculosa in tóte privintiele, dari (impose) urcate, unu deficit permanentu, o administratiune ingreuiata, cetatianimea in stare de a nu se poté aperá in contra poterei de statu si — spre a implé cup'a — sguduirea baselor morale ale vietii politice.

„Ce se asteptamu dela unu asemenea guvern? Nemultamirea generala cresce din ce in ce. Nici admoniarile si inmultirea opositiunei dietale, nici esacerbarea opiniunei publice nu au potutu se faca pe guvernul se'si schimbe politic'a. Din contra tienendu-se strinsu de directiunea urmata si de potere, a voit u guvernul se suprime manifestatiunile nemultamirei cetatianiloru. Nu a respectat nici macaru libertatea generala. A inceputu se dominésca cu vecsatiuni politienesci si cu decise, cari violéza drepturile poporului si nevoindu a'si recunosc gresiél'a sustiene inca si astadi ordonantiele sale inimice libertatii. Constitutionalismul foră dreptulu de intrunire, foră libertatea cuventului a cetatianiloru nu pótă esistá! Nu potemu prin urmare considerá de asigurate in contra arbitriului guvernului presentu nici drepturile natiunei basate pe consuetudinile legale.

„Natiunea nu pótă renuntá la libertatea s'a, nu pótă se si jertfesca drepturile constitutiunale pentru placerea unui a séu altuia. Déca guvernul nu le cinstesce, atunci opositiunea trebui se 'lu respinga in limitele ce-i sunt prescrise de dreptu, si este dator'a cetatianiloru a sprigini opositiunea in imprimarea datoriei sale.

„Ne tememu, ca, deca majoritatea cetatianiloru indreptatiti la alegere nu va judecă dupa dreptate asupra guvernului, si neinvetiandu nemicu din esperiintiele triste, ar' lasá a fi influintati de catra organele guvernului astfelii, incatul ar' pune earasi o majoritate la dispositiunea ministrului Tisza, — prin aceea s'a intari poterea acestuia, Ungari'a s'a guverná mai departe in directiunea de pana acum si in urm'a acest'a ar' ajunge la bancruta finanziaria si la catastrofa politica.

„Spre a impedecá acest'a s'a fostu intrunitu acel deputati, cari nu voiescu se mai sufere politic'a periculosa a guvernului, cari recunoscu inse dreptulu de statu alu Unariei si alu monarchiei, si au fundat partitulu opositiunei

intrunite. Principiale si tendintiele acestuia sunt cunoscute. O politica esterioara corespondentă intereselor nóstre nationale si decisa si de va mai fi inca cu potentia impedeare impacare stricatioasa, desvoltarea ideei de statu maghiaru si a culturei nationale, ingrigirea intereselor material, restabilirea ecuilibrului, justitia nepartitória in locul esploatarii financiale si abusurilor oficiale, reforme de justitia si administratiune in tóte ramurile activitatii guvernului, — acésta e tient'a ce 'si-a pus'o opositiunea intrunita in programula seu si a publicat'o inaintea tieriei. Partitulu acest'a n'a promisu nemicu ce nu s'a' poté implini; cu amagirea poporului nu se occupa, fiindu-ca nu voiesce se 'si franga cuventulu si nu pótă se fia intentiunea s'a a impinge patri'a in incurcaturi; contéza inse la spriginulu patriotiloru independenti in judecata si positiunea loru, alu alegatorilor buni si intiepti. O alta potere nu posedea partitulu decatu argumentele si onórea s'a; preste alte mediulöce, decatu este spriginulu cetatianiloru de aceeasi credintia politica, nu dispune. Se lupta si se va luptá in contra guvernului de facia cu tóta poterea, déca numai pecale legale.

„Ne adresamu la cetatianii alegatori ai Ungariei, spre a-le cere spriginulu. Se ne unimu strinsu intre noi, pentru că se invingemu! Care tiene cu noi se vena in taber'a nóstra! N'avemu timpu de perduto; guvernulu dispune de o buna organisatiune si nu lasa se tréca nici unu prilegiu spre a'si asigurá influenti'a asupra viitorielor alegari. Elementele opositiunale, respandite prin tiéra fora organisatiune si legatura intre sine, nu se potu asteptá la acelu rezultat, pe care'l potu eluptá fiindu organiseate. Ne adresamu déca plini de incredere catra alegatorii opositiunali ai tierii in sperantia, ca se voru intruni cu noi spre scopulu comunu s. c. l.“

„Apoi se provoca partitulu la organisare dupa cercuire de alegere in comitate si cetati, la formarea de comitete, care se se puna in intielegere cu comitetul executiv din Budapest'a, alu caruia presidinte e br. Béla Báthory, Appellulu finesce apoi asia : „Concetatiensi! Dator'a dificila a vietiei constitutiunale cere dela noi toti, că se exerciamu dreptulu nostru celu mai frumosu. O natiune libera dispune ea insasi dupa voint'a sa libera asupra viitorului seu... Dorim dela Ungari'a o legislativa independenta, patriotică, intielegenta si culta; o legislativa, oare se poséda calitatea nu numai a sprigini pe guvernul si a urmari totodata si o politica nationala maghiara si a crea legi bune. Dorim se vedem propasindu si camer'a maghiara, pentru că acest'a se pótă duce spre propasire natiunea nóstra s. c. l.“

Ocuparea cetatii Ada-Kaleh.

Firulu telegraficu aduse in 25 Maiu l. c. dela Orsiov'a important'a scire, ca in diu'a aceea garnisón'a turcésca parasindu fortaréti'a Ada-Kaleh, situata pe mic'a insula dunareana de lenga Orsiov'a, acest'a a fostu ocupata de catra unu detasamentu din regimentulu de infanteria austriacu Nr. 78 br. Soksevici, ce statiunéza in Orsiov'a. Ocuparea s'a facutu cu scirea si cu invorea Turciei. Garnisón'a turcésca n'a luatu cu sine tunurile, ce se aflau in mic'a cetate, ci le-a predatu trupelor austriace spre pastrare.

Ocuparea cetatii Ada-Kaleh de catra austriaci este de mare insemnatate politica — scrie „N. Wiener Tgbl.“ — ea este inceputul amestecului activu alu Austri'i in afacerile orientale. Prin acest'a ocupare Austri'a a arestatu in fapta, ca nu considera tractatulu de pace dela San-Stefano de obligatoriu pentru sine. Austri'a a facutu unu pasu, prin care anuleaza unu din determinatiunile pacei dela San-Stefano. In art. 3 alu acelui tractat se dice adeca intre altele : „Ada-Kaleh se va desierta si se va derimá. O comisiune se'bo-turcésca va desemná la façı'a locului impreuna cu unu comissariu russescu fruntarie definitive in timpu de 3 luni... Unu delegatu bulgaru va fi admisu a participá la lucrările comisiuniei, candu acest'a se va ocupá de ficsarea fruntarieelor intre Serbi'a si Bulgari'a.“ — Pacea dela San-Stefano s'a subscrisu la 3 Martiu. Multu pana in 3 Juniu Turci'a trebuea déca se deserteze cetatea si insul'a si se derime fortificatiunile. Optu dile inainte de terminu, la 28 Maiu, Pórt'a in adeveru parasesce cetatea, déca o preda totodata Austri'i, ceeace este negresitu in contra determinatiunilor tractatului. Turci'a a calcatu déca unu punctu alu stipulatiunilor si Austri'a a ocupatu Ada-Kaleh fara a luá in consideratiune acele stipulatiuni. Eata déca unu evenementu, prin care se anuleaza de faptu tractatulu dela San-Stefano.

Predarea cetatii, scrie numit'a fóia, se facu de catra Pórt'a. Ba acest'a s'a rogatu chiaru de Austri'a, că se-o ocupe. Insula si fortaréti'a Ada-Kaleh dupa tractat in se nu mai este a Turciei, acest'a numai poté dispune de ea, n'a avutu déca

dreptu dupa tractatul a-o predá Austriei. Russi'a pote d' reclamá, protestá, ca-ci numai ea are dreptulu de dispositiune formalu. Nu scim deca esista o intielegere si intre Austri'a si Russi'a cu privire la ocuparea acelei fortaretie. Este possibil si acest'a ar' corespunde politicei ce a observat'd Andrásy pana acum. In casu unei intielegeri cu Russi'a ocuparea Ada-Kalei nu va ave nici o urmare mai grava. Este inse cu potentia, ca cont. Andrásy se fi lucratu cu totulu independentu, voindu se dove-désca in fapta, ca Austri'i puçinu 'i pasa de tractatulu dela San-Stefano, candu e vorba de propriele sale interese. „N. W. T.“ se grăbesce inse a adauge, ca deorece stipulatiunea din tractat nu spune cui se se dé Ada-Kaleh, serbilori, cari 'lu pretindu, ori bulgariloru, nu este eschis nici aceea, ca Russi'a, sciindu ca Austri'a voiesce se aiba acea insula, se fi lasatu anumitul cestiunea posessorului nedeterminat. Numita fóia nu crede, ca plantarea stindartului austriacu pe murii cetatii Ada-Kaleh ar' poté impedecá intrunirea congressului său ca ar' poté conturbá negotiarile dintre Anglia si Russi'a, déca totusiu 'i atribue in momentele agitate de facia o mare insemnatate. Astépta că Andrásy se dé catu mai curundu in delegatiuni, cari s'a intrunitu din nou, desluciri asupra motivelor, cari lau indemnatum a intrá in o actiune, desi modesta, fora de a asteptá mai antaiu votulu congressului. —

Congressulu postalu din Parisu.

Representantii statelor la congressulu „Uniunei postale universale“ au tienutu dilele trecute la Parisu trei siedintie sub presidinti'a dlui Cochery, sub-secretariu de statu la ministeriulu finantieru. Vomu publicá resultatulu definitivu alu mesurilor ficsate in acelu congressu. Pentru adi ne marginim a vesti cu multiumire cetitoriloru nostri, ca d. Robescu, representantulu Romaniei la acelu congressu, a fostu obiectulu unei calduróse primiri.

Domnulu Cochery a salutat cu stima pe transilu Romaniei si a esprimitu omagiele sale de admiratiune pentru actele de vitejia, de cari au datu probe fiii legionariloru Romei antice si a lasatu se se iutieléga, ca Franci'a nu va uitá nici interesele latinitatii, nici interesele ei proprii, nici sacrificiile ce a facutu anume pentru redicarea statului latinu, scaldatul de betranulu Istru.

Cá intemplare ciudata notam, ca scaunele representantiloru, fiindu dispuse dupa litere, venea antaiu loculu romanului, si immediat dupa acel'a alu representantului rusu, si in siedinti'a de deschidere d. Cochery a avutu delicat'a si dificil'a indatorire de a vorbi in sensu amicalu si magulitoru ambilor sei ospeti. Se intielege, ca urechi'a transilu Russiei va fi fostu totusi puçinu incomodata de cuvintele forte semnificative, ce d. Cochery a in-deptat demnitarului romanu.

Déca Russi'a nu ne-a facutu onórea a ne invitá la postavulu verde intinsu la San-Stefano, suntemu siguri, ca Europ'a nu ne va refusá unu scaunu, intr unu locu, cu multu mai de onore si acolo, prin dreptate si in modu cu multu mai temeinicu, vomu dobendi ceeace ni se datóriea prin servitiile si meritele nóstre, facia cu aliatii crestini. Asia se intárce rót'a lumii. Cei umiliti voru avea si ei diu'a loru de mangaiere si de indreptatire!

„Rom. Lib.“

Caletori'a Domnitorului Carolu in Oltenia.

Estragemu din „Monitoriul“ urmatörile :

„Duminica 7 Maiu v. Domnitorulu a pornit u din Calafatu cu vaporulu „Szeczenyi“ si s'a opritu in dreptulu insulei Canap'a, unde fusese cufundat u marin'a romana unu monitoriu turcescu, si a inspectat lucrarile marinilor romani péntru scoterea acelui monitoriu. In totu cursulu caletoriei M. S'a a visitat cu atenție ambele tieruri ale Dunarii. La Lom-Palanka a facutu o excursiune prin orasii si pe inaltimile d'impregiuru, la Rahov'a a fostu intempiat de d. colonelul Mavrichi, comandantele Rahovei, de d. loc.-colonelul Lischin si de primariulu orasului inconjuratu de toti locuitorii. Primariulu, presentandu M. Sale pâne cu sare, a pronuntat in limb'a romana urmatörile cuventare :

„Mari'a T'a! Cetatianii din Rahov'a saluta cu bucuria bun'a venire a Mariei Vóstre, a Mariei Vóstre, care a sacrificat multe dile obositörile pe campurile nóstre, spre a ne liberá de sub jugulu apasatoriu. Se traiésca Mari'a T'a! Se traiésca Mari'a S'a Dómu'a, care a ingrijit de victimele cadiute in lupta. Se traiésca armata romana, care s'a versat sangele'i vitejescu pentru a ne scapá de apasatoriu seculariu.“

M. S. Domnitorulu a respunsu dlui primariu, „a primeșce cu o viua placere urarile, ce orasianii Rehovei facu

Inaltimia S'a si pentru armata romana, si spera, numele acesteia va remané nestersu din amintirea orasului.

Dupa acésta Mari'a S'a, escortat fiindu de unu desemnament de calarasi si de altul de cazaci, a traversat mai mare parte a orasului, care aici ca si la Vidinu si pavoasatu cu drapele romane, bulgare si russe, si a intitatu la unu Te-Deum, unde s'au facut rogiatiuni pentru sfintele bravilor maiori Giurascu si Ene, precum si a companionilor lor cadiuti la atacurile redutelor. M. S. a visitat mormantul, unde repauséza majorul Giurascu si soldati si a depus cu propri'a s'a mana o frumosă numai pe acel mormant. Della Rahov'a M. S'a s'a dusu la Bechetu, unde a petrecutu noptea; er' a dou'a di de Criméa, Luni 8 Maiu v., a pornit cu trasur'a la Craiova. In tóte satele, prin care a trecutu Domnitorulu, a intempiat si insocitu de aclamarile poporatiunei. Primirea, ce i s'a facut in Craiov'a, a fostu din cele mai entuziaste. Pe la 9 óre sér'a s'a facut la palatu o imposta manifestatiune cu musica si tortie. Stradele orasului erau splendide illuminate.

Marti, 9 Maiu Mari'a S'a Domnitorulu a inspectatul milierei militari din Craiov'a si a cumperat dela librarii Samitka diferite carti si globuri geografice, pe care le distribuitu atatu gimnasiului catu si scólei normale din acel oras. La amédi d'n Glogovén, la care M. S. si a rezidentia, a intrunitu la mesa mai multe persoane, cu care ocasiune M. S. Domnitorulu a redicatu urmatorul toast:

"Sunt astazi 12 ani, de candu punedun pentru prim'a piciorulu pe pamantul Romaniei, am declarat, ca am devenit romanu. Faptele petrecute de atunci v'au dovedit undestulu, catu M'am identificat cu tiér'a Mea. Romania, prin sacrificiile ce a facutu, prin viteji' ce a arestatu armata s'a, esita din poporu, a castigatu drepturi imprescriptibile la marire si la independentia. Cu o legitima mandria strigă d'er' astazi: Se traiésca scump'a Mea tiéra, se traiésca Craiov'a primulu orasului, care M'a salutat la venirea Mea!" — D. primariu alu Craiovei a multiumit M. Sale in nisce termini forte alesi. La óra 1 d. a. M. S'a a pornit la gara, unde a fostu insocitu de autoritatii si de un publicu forte numerosu; er' fruntasii proprietarilor si comerciantilor au petrecut pe M. S'a pana la statuinea Balsiu. Domnitorulu a sosit la órele $5\frac{1}{2}$, la Pitesci, unde asteptá o primire nu mai puçinu entuziasta. Intrandu in Pitesci M. S. s'a dusu mai antai la biserica catedrala, unde a fostu intempiat de P. S. S. parintele Episcopu de Argesiu, si a asistat la unu Te-Deum. La a 6 M. S. Domnitorulu a primitu pe d. aginte diplomatici alu Serbiei, insarcinat de I. S. principele Milan si M. Sale insigniele marelui cordonu alu ordinului "Takova". La prandiu, unde a luat partea si agintele Serbiei, M. S. Domnitorulu a redicatu unu toastu in senatatea principelui Milan si pentru realisarea tuturor dorintelor, ca si a independentiei Serbiei, pentru dobandirea carei'a si domnului si natiune s'au luptat atatu de multu. Dupa aceea P. S. S. episcopulu de Argesiu a uratu in numele clerului si a sparchiei bun'a venire Domnitorului.

Mari'a S'a a respunsu, dicindu: ca 'si aduce aminte, numu primirea ce i-au facutu Pitesenii acumu 12 ani de la unu a fostu mai prejosu de cea de astazi, nu i'a procurat M. Sale aceeasi bucuria. „Atunci, a disu M. S'a, 'mi faceati o politetia; astazi ea este expresiunea recunoscintiei vestre. Beu in sanetatea orasianilor din Pitesci, alu caror'a patriotismu si devotamentu am avut atatea ocasiuni a 'lu aprecia." Sér'a orasului Pitesci a fostu illuminat, er' multe rosiorilor au cantat dinaintea casei de rezidentia a M. Sale, retragerea cu facile.

Inaltu ordinu de di.

Domnitorulu Carolu a adresat armatei urmatorulu ordinu de di:

Oficeri, sub-oficeri si soldati! Am avut cea mai viua multumire a ve revedé, cu ocasiunea inspectiunei ce am facutu. Am fostu sericitu a constatá, ca campania, departe de a fi sfurcatu in voi disciplina si instructiunea, va servit din potriva de scóla si ati pastrat neatinse aceste elemente, cari constituiesc sufletul armatelor. Am visitat cu mandria campurile din urma de bataia, stropite de sangele vostru, si am depus cu numune pe mormintele eroilor remasi pe acolo, ca o amintire vecinica a vitejiei armatei romane.

Ve multumescu déra, si ve felicitu din anima pentru curagiulu si barbatia vostra, pentru abnegatiunea si devotamentulu, cu care ati indurat nevoie resbelului; ve dorescu perseverantia nestramutata pe aceasta cale, fiindu siguru, ca numai astfelii Romani'a va fi respectata, si va castigá positiunea, la care ei dau dreptu sacrificiile si demnitatea ei. Eu, astazi, mai multu, ca totdeauna, mandru de a fi comandantele vostru, ve multumescu indouit din adencul animei mele, si

ca aducere aminte neuitata a vitejilor vostre din acesti timpi, „Crucea trecerea dunarei“, se va portá de tóte drapele armatei, cari au luat parte la luptele din Bulgaria.

Datu in Pitesci, astazi, 10 Maiu 1878.

Carolu.

Dela Sinodulu gr. or. din Sibiu.

Siedinti'a VI-a. (Urmare.) Deputat. I. Pred'a doresce si elu precisarea pozitiei vicariului, nu este in se de acord cu presidiul, candu acesta numesce pe vicariu, vicariulu seu (alu archiepiscopului); vicariulu este alu bisericiei, alu oficiului, nu alu archiepiscopului. Cu provocare la dreptul canonico, vorbitorulu areta, ca ar' fi doue feluri de vicari, unul alu archiepiscopului ca persona si altul alu oficiului archiepiscopescu; acesta din urma este urmatorulu naturalu in casu de vacanta a scaunului archiepiscopescu, pe candu celu d'antai este unu feliu de secretariu alu archiepiscopului, pe care'l denumesce acesta insusi. Trecendu la dispositiunile bisericiei sustiene, ca biserica nostra nu cunosc pe vicariulu archiepiscopului, ci numai pe vicariulu archiepiscopiei; vicariulu este deci o dignitate stabila, care nu aterna dela bunu placulu personae archiepiscopului. Vicariulu ca atare nu este asessoru. Din aceste motive se declara pentru amendamentulu lui Strevoiu, deca inse ar' fi convinsu, ca amendamentulu acesta ar' merge intr'acolo, se stirbesca drepturile archiepiscopului, atunci nu l'ar' primi. Densulu intielege amendamentulu asiá, ca vicariulu se substitue pe archiepiscopulu atunci, candu acesta ar' fi impedecat de a si implini afacerile lui. —

La aceste presidiulu declara, ca postulu de vicariu trebuie sistematisu si dupa convingerile sale trebuie sistematisu asia ca, devenindu vacantu, se se intregesc prin insusi sinodulu archiepiscopescu, ca-ci nu sufere indoiala, ca postulu de vicariu trebuie se fia stabilu, si se nu aterne dela arbitriulu cui va ca persona singularica. Dep. I. Hanea este cu tota resolutiunea in contra amendamentului lui Strevoiu, ca-ci acésta ne-ar' aduce intreg'a treba bisericésca in confusiunea cea mai mare. Pentru aceea springesce testulu de comisiune: „la casuri de absentia ori de alta impedecare a archiepiscopului... functiunile oficiale ale archiepiscopului ca presedinte alu consistoriului le duce vicariulu sub propri'a responsabilitate“, se se adauga inse in conformitate cu § 118 stat. org., care dice, ca archiepiscopulu denumesce pe unul dintre asessori de vicariu, cuvintele, „care se suplinesc in casuri de absentia seu de alta impedecare fundata pe archiepiscopulu“; er' ce privesce amendamentulu lui Strevoiu propune a se trece preste elu la ordinea dilei. — La aceste presidiulu areta, ca amendamentulu lui Hanea n'ar' ave locu, din causa, ca atunci, candu archiepiscopulu lipsesc dela oficiulu seu din causa nefundata, vicariulu n'ar' ave dreptu se'l substitue. Dep. Dr. Racuciu se declara in contra amendamentului lui Strevoiu, care pune pe vicariu preste archiepiscopu si duce la anarchia. Densulu nu recunosc, ca vicariatulu ar' fi o positiune de sine statutoria dupa stat. org. Dece sinodulu voiesce alu declará de atare, atunci se se roge congresulu nationalu bisericescu a interpretá in acestu intielesu §. respectiv din stat. org.

Dep. A. Trombitiasiu observa, ca cestiunea de sub desbatere este forte delicata, d'er' si importanta; vede inse, ca spiritele sunt irritate, prea susceptibile si ca exista pre multa aplecare, de a da celor mai curate intentiuni o interpretare falsa, pentru aceea densulu nu va dice nimicu la amendamentulu lui Strevoiu. Sustiene inse, ca de candu este adunat sinodulu al Iucratu cu totii cu intentiunile cele mai bune pentru inaintarea bisericiei, si'l dore deci, candu aude, ca intentiunile cele bune ale unor'a dintre deputati se qualifica de intentiuni menite spre a returna asiediamintele bisericiei. Dece cineva desfasura o parere contraria, o desfasura pentru a se lamuri o cestiune, nimeni d'er' se nu presupune intentiuni rele. Dep. Z. Boiu e de parere, ca urmarile amendamentului lui Strevoiu ar' fi prea mari, pentru a le deslega prin unu simplu amendamentu la unu §. Deslegarea s'ar' poté asta, dece vomu merge la isvorulu institutiunei vicariatului archiepiscopescu. Dupa stat. org. pe vicariu lu alege indirectu sinodulu si directu archiepiscopulu; sinodulu concurge la alege prin aceea, ca alege pe asessorii consistoriali, din cari archiepiscopulu apoi si alege vicariu, testulu §-lui s'ar' poté d'er' impacá cu amendamentulu lui Strevoiu, dece s'ar' dice: „la casuri de absentia... presidiulu lu duce vicariulu, carele pentru tota afacerile consistoriului este responsabilu dimpreuna cu archiepiscopulu sinodului archiepiscopescu.“ Dupa ce mai vorbescu inca deputatii E. Macellariu si V. Romanu in favorulu propunerii comisiunei generale, er' dep. E. Brote in favorulu amendamentului lui Strevoiu, si dupa ce se ceru inchirarea desbaterei, propunerii au cuventul din urma.

Propunerii amendamentului Strevoiu asiguráza, ca, dece cineva vine cu cele mai curate intentiuni si face o propunere in interesulu binelui bisericiei, der' acésta propunere a priori se stigmatiseaza, se discreditáza, er' intentiunile propunerii se trag la indoiala, acésta trebuie se descurageze pe ori-cine. Asigura mai departe si despre

aceea, ca densulu ca juristu a sciutu, ca atacanda cineva legea, face reu, d'er' densulu asia crede, ca n'au facut o propunere surpatória de lege. Prin propunerea sa a voitumai se preciseze mai bine §. 118 stat. org., anume terminulu „la casu de impedecare, de absentia.“ A numerá totale casurile aceste ar' fi cu greu, pentru aceea am disu, ca vicariulu se intre in activitate in data ce presedintel naturalu alu consistoriului este impedecat a si implini oficiul. Se scie, ca afacerile presedintelui naturalu cons. sunt multe, si deca nu se va insarciná ex officio vicariulu se faca cele de lipsa, trebile voru remané in stadiulu neplacutu de adi. Dupa parerea densulu voitnt'a vicariului de a conduce afacerile administrative ale archidiecesei are locu numai atunci, candu incéta voitnt'a presedintelui naturalu si candu incepe voitnt'a archiepiscopului incéta a vicariului; astfelii nu ar' fi lipsa se se afirme, cu puçiu respectu, precum si a facutu de unu antevorbitoriu, ca atunci mai bine se tramitemu pe archiepiscopu deadreptulu in manastire. Archiepiscopulu totdeun'a va ave mediulocle de lipsa pentru a aduce pe vicariu la ordine, deca trece preste marginile competentiei sale. Sustiene amendmentul seu.

Reportorulu comisiunei P. Cosma sustiene, ca amendmentul lui Strevoiu micsioréza autoritatea archiepiscopului in intrég'a archidiecesa, ca-ci vicariulu ar' fi atunci unu feliu de controlorul alu archiepiscopului, unu alter ego alu sinodului, care ar' ave se acuse apoi pe archiepiscopu la sinodu. Ce privesce pozituna vicariului, dupa lege elu este vicariulu archiepiscopului, prin urmare pentru faptele facute de vicariu din incredintarea archiepiscopului este archiepiscopulu responditoru si numai pentru cele facute in absenti'a archiepiscopului este elu insusi (vicariulu) responsabilu. De altcumu avendu a norma pozituna vicariului prin lege, densulu (reportorulu) ar' merge mai departe, decumu sta adi in lege. Recomenda respingerea amendmentului lui Strevoiu. — Presidiulu asigura, ca densulu n'a presupusu intentiuni rele dela nimeni, prin urmare nici dela propunerii amendmentului, si deca ar' sci, ca cineva a venit cu astfelii de intentiuni in sinodu, ar' asta mediulocle pentru a-i inchide usi'a sinodului. De altcumu sustiene, ca amendmentul pusu in regulamentu ar' returna rendul canonico. La intrebarea, cine este chiamat a constatá, ca afacerile mergu reu? Dep. Strevoiu observa, ca deca vicariulu ar' baga de séma, ca este stagnare, atunci are se mérga la Escoletentia s'a, pentru ca se-i arete acésta si a cere delaturare; er' la intrebarea presidiului: ce se se faca atunci, candu presedintele consistoriului n'ar' voi? Dep. Strevoiu respunde, ca pentru astfelii de casuri nu se poate face lege. Dep. Boiu si retrage propunerea sa in favorulu propunerii facute de presidiu.

Vicariulu N. Popa in interessulu vicariatului, ca oficiu, sustiene, ca acestu oficiu trebuie se fia stabilu, pentru ca se pota da ajutoriu in inaintarea afacerilor. Vicariulu este nu numai alu archiepiscopului, ci alu oficiului. Vicariulu dupa lege trebuie se fia luat din numerulu asessorilor alesi de sinodu, prin urmare elu trebuie se aiba in crederea ambilor factori. Dupa pracs'a urmata la denumirea sa de vicariu elu a esit din numerulu asessorilor si a facutu vicariu cu postu definitivu; si ca vicariu trebuie se aiba votu in consistoriu. Densulu ar' tiené de o injosire a vicariatului, dece vicariulu ar' fi privit in rendul celorlalți asessori cu referada si in casulu acesta ar' prefera a si da demissiunea. — In urma presidiulu mai da unele deslusiri cu privire la asessoratulu vicariului, sustinendu, ca densulu, vicariulu, poté fi asessoru, inse fora referada, ca-ci deca n'ar' fi asessoru in tempulu, candu nu pôrta presidiulu, n'ar' poté ave votu, er' dece are votu, are numai in calitate de asessoru. Totodata declara, ca densulu tiené de incompatibilu cu demnitatea de vicariu de a-i da si densulu referada si asigura, ca pan va fi densulu archiepiscopu, nu va face pe vicariu referentu. — Fiind discussiunea terminata, propunerile se punu la votu si cu majoritate se primesce propunerea a dou'a a presidiului, anume: „Vicariulu archiepiscopescu participa la tota siedintele consistoriului si atunci, candu archiepiscopulu duce presidiulu: si adeca in siedint'a plenaria si la senatulu, la care densulu apartine si ca asessoru, participa cu votu decisivu, er' la celealte senate cu votu consultativu.“ — Cu aceste siedint'a se inchieia.

Dupa „Tel. Rom.“

Insurrectiunea din muntele Rodoape. — I se scrie lui „Polit. Corresp.“ din Haskeni 13 Maiu: Eri avu locu in munti in departare de $3\frac{1}{2}$ óre de aci o lovire crancena intra 800 pomaci (bulgari turciti) si trupele russe in numeru de 5 batalioane cu 3 tunuri. Lupta a durat peste patru óre si s'a finit abia cu inceputul noptii, sub scutul careia turcii se retragera. Amendoue partile suferira mari perderi; turcii avura 47 ómeni morti, 89 raniti, er' russii 56 morti si 45 raniti. Dupa cumu spuse unu oficieru russescu, turcii au luat dela russi unu tunu de munte. Militarii russi lauda bravur'a si bun'a conducere a insurgenilor. Se dice, ca insurgenii nu se voru supune nici intr'unu casu, ci voiescu se continue resbelulu guerilla pana la estremu.

Este si evidentu, ca sunt bine armati si au munitione destula. Dupa scirile sosite astazi se observa o mare miscare intre insurgentii dela Drănov, Borova, Bilitza si Lakovitza si se presupune, ca prepara unu atacu in contra russiloru. Trupele russesci statuionate la Povlotzko, Voin'a, si in monastirea Batzko (2 ore dela Stenimaco) au primitu in urm'a acésta ajutoriu de mai multe mii de omeni. Eri au plecatu comissari russesci si turcesci la Adrianopolu, spre a desemna impreuna fruntariele nouei Bulgarie. In mai multe sate ale districtului Kirkilissa s'a rescolat poporatiunea turcesca, la care s'a alaturatu si greci multi; e fapta de altmintrea, ca intrég'a poporatiune greca a tierii nu numai ca are sympathii pentru turci, ci ca mai multu de 2000 de greci au si plecatu la muntele Rodope si s'a unitu cu insurgentii turci. Esacerbarea reciproca intre russi si bulgari de-o parte si greci de alta parte este mare. Grecii junii, cari venu a fi trasi la sorti, parasescu Thracia in massa, pentru că se nu fia declarati de bulgari si asentati la milita bulgara. —

D i v e r s e.

(Multi amici publica.) Societatea de lectura „Petru Maior” a junimei romane de la universitatea din Budapest a primitu in anul scolaricu 1877/8 gratuitu urmatóriile diuarie: Din Ungaria: „Famili'a”, „Telegrafulu Romanu”, „Gazet'a Transilvaniei”, „Observatoriulu”, „Scól'a Romana”, „Biserica si Scól'a”, „Fóia Scolastica” si „Economulu”, „Cartile Sateanului Romanu” si „Predicatoriulu Sateanului Romanu”, „Albin'a Carpatiloru”, „Highiën'a si Scól'a”, „Siedietórea”. Din Romani'a: „Convorbiri Literarie”, „Revist'a Scientifica”. Din Bohemia: „Politik” — Aducemu deci intima multiamita multu On. Redactiuni ale amintiteloru diuarie pentru bunavointi'a areata fagia de societatea „Petru Maior” prin tramitera pretiòseloru foi, ce redacteza, rogandu-le totodata, ca nici pe viitoru se nu-i denegi acestu ajutoriu marinimosu. Onoratele Redactiuni sunt rogate pentru reproducere! Budapest'a, din siedint'a generala ordinaria a societatii „Petru Maior” tie-nuta la 6/18 Maiu 1878. — Drd. A. Dumitrea n, vicepresedinte. Nestoru Opreanu, secretariu.

(Domnitorul Carolu) s'a intorsu alaltaeri, Luni, in Bucuresci si a fostu primitu la gar'a Tergoviste cu mare pompa, intre aclamatiunile entusiastice ale unei imense poporatiuni. In stradele pe unde au trecutu erau arborate multime de stindarte nationale tricolore.

(Serbarea de 10 Maiu in Bucuresci) despre acésta serbare mai cetimu in „Monitoriulu” urmatóriile: La orele 8 sér'a, studentii facultatilor si liceelor, detasamente din gard'a orasienasca si unu mare numeru de cetatiani, cu tortie si music'a gardei in capu, au mersu la palatu spre a felicitá pe M. S. Dómna. Aci unu impasantu coru, sub directiunea dlui Wachmann, directorulu conservatoriului si compusu din elevii scólelor normale, ai seminariului si corurile tutulor bisericilor din capitala, au intonatu imnul Pazz'a Dunarei, ale carui cuvinte sunt compuse de M. S. Dómna. D. inspectoru generalu alu gardei civice a oferit u din partea gardei unu frumosu buchetu de flori M. S. Dómnei si unu altu buchetu i s'a presentat de o delegatiune de studenti impreuna cu cele mai calduróse urari. M. S. Dómna, incongiurata de domnele curtiei Sale, s'a aretat in balconu multiumindu numerosului publicu, care o salutá cu aclamatiunile cele mai entusiaste. La orele 8^{1/2}, M. S. Dómna a mersu in trasura deschisa, de a facutu o preambulare prin orasii, spre a privi la frumós'a iluminatiune improvisata cu acésta ocasiune. Tóte edificiile publice precum si casele particolare si magasinele erau impodobite cu stégari si iluminate cu transparente, lampione si focuri bengale si o animatiune extra-ordinaria de omeni pe josu si in trasuri se vedea pe pietiele si utilite capitalei. M. S. Dómna, in ovatiuni continue si in aclamatiunile cele mai entusiaste ale multimei, s'a indreptat apoi spre teatrulu celu mare, unde a urmatu o representatiune de gala. La intrarea Mariei Sale in sala, totu publicul s'a sculat in picioare si intregulu personalul alu teatrului a executat o frumós'a cantata, forte viu aplaudata si apoi a urmatu representatiunea, la care M. S. Dómna a statu in timpu de doue acte.

(Despre miscarile trupelor russesci) scrie „Dorobantiulu”: Atragemu aten-

tiunea tuturoru asupra marelui numeru de armata russa intrata in capitala. Eri (in 27 l. c.) au sositu in Bucuresci 4400 soldati cu arme, din care 2000 calari; 913 fara arme, 4 escadroni de cavaleria, 4 batalioane infanteria. 2300 cai, 460 pahonti, 15 carutie cu bagagie, 35 oficieri din Giurgiu, afara de 18 vagone pline cu armata, care au trecutu pe la gar'a Filaretu. Ceeace e mai insemnat e, ca mare parte dintrenii s'a stabilitu la Plumbuit'a, in apropiere de Bucuresci. Ore acésta mare gramadire de armata fi-va o pregatire in contra Austriei, unu respunsu la intarirea pasuriloru si cetatiloru din Transilvania, sau o sprietura pentru armata romana? Nu scim, d'er vedem ca miscarea de trupe devine din ce in ce mai activa, tocmai in momentulu candu se vorbesce despre pace.

(Ce ar' costá pe Russi'a unu resbelu cu Anglia.) Dupa „Times“ celu mai insemnat periculu alu situatiunei actuale vine potrivit multu din dispositiunile poporului rus, decatul din dificultatile reale ale cestiuniei ce se desbate. Organulu Londrei crede d'er folositoriu de a intrebá pe Russi'a, deca s'a gandit u bine la unu resbelu cu Anglia. Russi'a, chiaru pentru a invinge pe Turci'a, a fostu silita se'si intrebuintize, deca nu töte poterile, celu puçinu o sută de mii de omeni si a trebuitu se cheltuiésca mai multu de 100 milioane de lire; ea va simti urmarile acestei lupte multi ani, chiaru candu 'si-ar' intorce trupele acasa chiaru de mane. Ei bine, nu esageram, spunendu, ca unu resbelu cu Anglia ar' fi incomparabilu mai greu, chiaru candu Russi'a ar' reportat acceasi serie de victorii ca in resboiul cu Turci'a. Candu lordulu Beaconsfield a declarat, ca Anglia n'are nevoie se se intrebe, deca era in stare de a iufrunta o a dou'a si o a treia campania, elu a constatat unu faptu, pe care'lui poate verificá ori-cine, cindu istoria si consultandu analtele minist. de comerciu. Relativu vorbindu, Anglia e mai in stare astazi de a sustine unu resbelu lungu si costatoriu, decatul era in timpul lui Napoleonu I. „Nu voim se tagaduim, adauga Times“, ca sacrificiele, ce ar' impune o lupta de acestu felu, n'ar' fi de asemenea grele pentru Anglia, d'er ele n'ar' aduce ruin'a ei; pentru Russi'a inse nu voru ave tocmai acestu resultatu.

(„Curier. Bal.“)

(Explosiunea dela Paris.) Despre infriosat'a nenorocire intemplata in Paris, cumu anuntiaramu, la 14 Maiu, pe la 8 ore sera prin explosiunea urmata in cas'a Nr. 22 din strad'a, cuartirulu du Temple mai aducemu inca dupa „Telegaphulu“ urmatóriile detalie: O fabrica de prafu fulminantu de mercuriu pentru jucarii de copii a facutu explosiune. Intr'unu momentu, edificiul, care avea siése etage, a luat focu de susu in josu si sub spaimentatorea lovitura, ce suferise, s'a scufundat tragundu o parte din cas'a vecina. Detunatur'a s'a auditu pana la estremitatile Parisului. In strad'a Beranger, ca si in pasagiulu Vendome, nu erau de catu ruine. Tóte ferestrele erau sfaramate si unu mare numeru de camine erau dermate. Unu atelieru intregu, contineandu 60 lucratori a fostu ingropatu; se crede ca sunt victime si in birtulu de alaturi, de ore-ce catastrofa s'a intemplata la ora prandiului. La prim'a scire despre sinistru, comandantulu pietii Parisului, prefectulu politiei, au alergat in data. Mai multe victime au fostu retrase de sub derimaturi, unii sdrobitti, altii respiranu inca, toti ciopartiti in modu oribilu. La No. 19, locatarulu avea ochii arsi, la 21, o femeia spaimentata se agatiese de ferestr'a etagiului alu treilea. Unu pompieru a potutu s'o scape de o morte spaimentatore. Se citéza unu gardistu, care a scapatu 11 raniti. Printre morti se afla mai multi copii. In momentulu explosiunei, o trasura trecea pe strada, visitiu, cai, trasura si calatoria au fostu aruncati cu violintia pe zidulu din facia. Caletorulu s'a alesu cu unu pecioru ruptu. La mediul noptii incendiul nu era stinsu. Unu faptu, care poate da o idea de violentia explosiunei e, ca o mare cantitate de pietri, dintre cari unele forte grele, au fostu aruncate pe deasupra casei din facia N. 22 pana la 100 metri departe de loculu sinistrului.

(Sciri merante din Romani'a.) D. baronu d'Alvensleben, consulu generalu alu Germaniei, s'a presentat in 23 Maiu la ministeriulu afaceriloru straine si a esprimatul dlui Cogalniceanu viu'a satisfactiune ce a resimtitu Imperatorele Germaniei pentru manifestarile simpatice ce s'a produs in Romani'a cu ocasiunea odiosului atentatului comis asupra persoanei Maiestatii Sale. Imperatulu multimesc in deosebi membrilor gu-

vernului si presedintiloru corpurilor legiuitoru romane. — D. Waddington, ministrul de externe alu Franciei, a notificatu ministrului afacerilor straine alu Romaniei, ca d. de Bacourt, secretariu de ambasada, este insarcinat a gerá agentia consulatulu generalu alu Franciei. — Lui „l'Orient“ i se anuntia din Galati si Brail'a ca acolo s'au pe fiacare di dela Bender si Macinu transporturi russesci de trupe si munitione, cari se dirigau mai mare parte in Romani'a. La Galati s'au in 23 Maiu, 23 de vagone cu munitione, cari furau indreptate impreuna cu 9 tunuri spre Bucuresci. Totu in 23 au plecatu dela Brail'a 7 vagone cu soldati russi pentru Moldov'a. Numitei foi i se mai comunica inca unele cifre despre trupele russe care ocupau anumite localitati in Basarabi'a roman: Asia sunt la Ismailu 2 baterii de artlerie si 3 companii de infanteria; la Vilcovu e 1 bateria si 3 comp. de infant.; la Chilia 1 bateria si 3 companii de infanteria; la Reni o bateria si 3 companii de infanteria.

Sciri ultime telegrafice.

Vien'a, 28 Maiu. Ministrul de externe Andrásy a espusu in siedint'a de astazi a delegatiunilor motivele, pentru cari voiesce se intrebuintize o parte din creditulu votatu. Monarchia dise elu, nu voiesce se devina moralicesce dependenta de alte state, ci trebuie se se pregatesca, ca-ci potu se se nasca mari complicatiuni, astfel incat interesele nostre se fia periclitate si atunci candu se va fi stabilitu o intielegere in cestiunile europene. Deocamdata sunt de lipsa pregeatii in Dalmatia si Transilvania si concentrare eventuala pentru asigurarea comunicatiunilor. Intruirea catu mai grabnica a congressului se astepata. Dice in fine, ca politica guvernului a remasu ne-schimbata. Delegatinne ungara a luat espunerea la cunoștința, cea austriaca a predat'o comisiune budgetarie spre esaminare.

Berlinu, 28 Maiu. Calatori'a imperatului la Ems s'a amanatu din caus'a congressului. Invitatii inca nu s'a tramsu.

Vien'a, 28 Maiu. „Polit. Corr.“ anuntia, ca datulu si locuul congressului inca nu e definitiv ficsatu.

Constantinopolu, 28 Maiu. Marele vizitator Sadyk-pasi'a a fostu depusu; in locul lui s'a numit Mehemet Rudsi. — K. Z.

C o n c u r s u.

Pentru ocuparea postului cantoreo-docentiale din comun'a Arpihatu situata in Protopopiatulu Basesciloru, pe lunga solutiune anuala de 200 fl. v. a. si cuartiru naturalu se deschide prin acesta concursu pana in 15 Juniu st. n. a. c.

Doritorii de a ocupá postulu acesta sunt avizati recursale sale cu testimoniu de cualificatiune si atestatu de moralitate pana in diu'a susu insemnata ale substerne senatului scolariu din locu.

Basesci, 7 Maiu 1878.

2—3

Gregoriu Popu,

A-Diaconulu Basesciloru.

Iustinianu M. Gramă.

Comisiunariu si speditoriu in Brasovu si recomenda depositoriulu seu bine assortat in

MASINI DE CUSUTU

tote sistemele, calitate buna, garantata, atatul portocaliu catu si pe rate lunare.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 28 Maiu st. n. 1878.

5% Rent'a chartia (Metallicques) . . .	63.25	Oblig. rurali ungare	77.15
5% Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu) . . .	65.45	" " Banat-Timis	78.-
Losurile din 1860	114.50	" " transilvane	- -
Actiunile bancei nation. 803.—		" " croato-slav.	79.50
instit. de creditu 222.36		Argintulu in marfuri	103.90
Londra, 3 luni	119.80	Galbini imperatesci	5.62
		Napoleond'ori	9.56
		Marci 100 imp. germ.	59.-

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiu Henricu.